EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 15.7.2020
SWD(2020) 130 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA

Veropetokset ja veronkierto – tiiviimpää yhteistyötä tietojenvaihdossa kansallisten veroviranomaisten välillä

Oheisasiakirja

ehdotukseen NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI

hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta

{COM(2020) 314 final} - {SEC(2020) 271 final} - {SWD(2020) 129 final} - {SWD(2020) 131 final}

Vaikutustenarvioinnin tiivistelmä
Vaikutustenarviointi: Veropetokset ja veronkierto – tiiviimpää yhteistyötä tietojenvaihdossa kansallisten veroviranomaisten välillä
A. Toimien tarve
Miksi? Mihin ongelmaan puututaan?
Ongelmina ovat a) digitaalisten alustojen välityksellä ansaittujen varojen riittämätön ilmoittaminen ja b) verohallintojen välisen yhteistyön tehottomuus. Kun digitaalitalous laajenee ja todennäköisesti kasvaa lähivuosina, ongelmien uskotaan pahenevan, jollei EU puutu asiaan. Hallinnollisesta yhteistyöstä annetun direktiivin arvioinnissa todettiin, että vaikka puitteet ovat yleisesti ottaen vakaat, kaikki jäsenvaltiot eivät hyödynnä välineitä samalla tavalla. Tiettyjen hallinnollisen yhteistyön osa-alueiden (yhteiset tarkastukset, ryhmää koskevat pyynnöt, ennalta arvioidun olennaisuuden määritelmä) selkeyttämisen odotetaan parantavan hallinnollisen yhteistyön tehokkuutta ja tuloksellisuutta. Digitaalisen alustatalouden digitaalisuus ja globaalius yhdistettyinä eri alustojen kautta saatujen tulojen pirstaloitumiseen ja eri maiden raportointivaatimusten välisiin eroihin tekevät eri digitaalisten alustojen kautta ansaittujen varojen asianmukaisesta ilmoittamisesta haastavaa. Jäsenvaltiot katsovat, että ilmoittaminen jää varsin usein puutteelliseksi. Erot käytännön toteutuksessa ja tietojen käytössä vähentävät yhteistyön tehoa. Sidosryhmistä asia koskettaa eniten digitaalisia alustoja ja verohallintoja.
Mitä toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan?
Tärkeimmät tavoitteet ovat sisämarkkinoiden oikeudenmukaisen ja yhdenmukaisen toiminnan varmistaminen siten, että samalla turvataan jäsenvaltioiden ja EU:n tulot. Toimenpiteen odotetaan kasvattavan verotuloja koko EU:ssa yli 30 miljardia euroa vuoteen 2025 mennessä.
Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla?
Jäsenvaltioiden omilla toimilla ei saada tehokkaasti tai vaikuttavasti ratkaistua ongelmia, jotka ovat luonteeltaan valtioiden rajat ylittäviä: digitaaliset alustat tekevät mahdolliseksi tavaroiden ja palvelujen ostamisen ja myynnin internetissä valtioiden tai lainkäyttöalueiden rajoista piittaamatta, jolloin myyjät voivat saada tuloja periaatteessa mistä tahansa eivätkä pelkästään siitä maasta, jossa niiden verotuksellinen kotipaikka sijaitsee. Hallinnollisen yhteistyön tehottomuus edellyttää valtioiden rajat ylittäviä ratkaisuja, koska yhteistyön on oltava lähtökohtaisesti rajat ylittävää, jotta se olisi tehokasta.

B. Ratkaisut
Mitä lainsäädännöllisiä ja muita toimenpidevaihtoehtoja on harkittu? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Miksi?
Seuraavia vaihtoehtoja on harkittu: a) ohjeet, jotka eivät ole oikeudellisesti sitovia, b) lainsäädäntötoimet ja niiden alavaihtoehdot, jotka koskevat soveltamisalaan kuuluvia toimia, alustaoperaattoreita ja myyjiä, ja c) lainsäädäntötoimet, joilla lujitetaan hallinnollista yhteistyötä. Parhaaksi katsottu vaihtoehto on lainsäädäntötoimet, joilla lujitetaan hallinnollista yhteistyötä ja joita sovelletaan kaikkiin alustoihin ja myyjiin siten, että saavutetaan mahdollisimman laajapohjaisia tuloksia verosäännösten noudattamisen ja tasapuolisten toimintaedellytysten osalta.
Mitkä toimijat kannattavat mitäkin vaihtoehtoa?
Suurin osa jäsenvaltioista on ilmaissut kannattavansa parhaaksi katsottua vaihtoehtoa. Alustaoperaattoreille kohdennetussa kuulemisessa vastaajat kannattivat lainsäädäntötoimia, joilla eri alustaoperaattoreita kohdellaan mahdollisimman yhdenmukaisesti.
C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset
Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen hyödyt)?
Toimilla uskotaan olevan merkittäviä suoranaisia taloudellisia hyötyjä. Niillä on myönteinen vaikutus veronkantoon, kun verotuloja saadaan lisää noin 30 miljardia euroa (arvion yläraja). Näillä tuloilla voidaan rahoittaa jäsenvaltioiden talous- ja sosiaalipoliittisia toimia. Aloitteen toivotaan myös tasapuolistavan alustaoperaattoreiden sekä alustoilla tavaroita ja/tai palveluja myyvien tahojen toimintaedellytyksiä. Aloite lisää myös oikeudenmukaisuutta ja luottamusta verojärjestelmää kohtaan, kun taakka jaetaan oikeudenmukaisesti veronmaksajien kesken.

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen kustannukset)?
Aiemmin voimassa olleiden raportointivaatimusten perusteella arvioidaan, että verohallinnoille koituvat kustannukset ovat noin 200 miljoonaa euroa kertaluonteisina kehittämiskustannuksina ja enintään 30 miljoonaa euroa toistuvina kustannuksina. Alustoille arvioidaan aiheutuvan kaikkiaan 875 miljoonan euron kertaluonteiset kustannukset ja noin sadan miljoonan toistuvat kustannukset. Kustannukset on arvioitu kaikkien alustojen osalta, ja yhtä alustaa kohti ne olisivat joitakin kymmeniä tuhansia euroja (toistuvina kustannuksina). Arvioiden perustana on kuitenkin useita olettamuksia ja ekstrapolointeja, minkä vuoksi niihin on suhtauduttava varauksellisesti.
Mitkä ovat vaikutukset yrityksiin, mukaan lukien pk- ja mikroyritykset?
Toimien uskotaan vaikuttavan pk-yrityksiin, koska aloite koskee kaikkia digitaalisia alustoja ja myyjiä niiden koosta riippumatta. Aloitteesta koituu jonkin verran sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia, mutta se voi olla pk-yritysten kannalta parempi vaihtoehto kuin nykyinen EU:n laajuinen raportointivaatimusten tilkkutäkki. Aloitteen uskotaan myös tasapuolistavan toimintaedellytyksiä ja hyödyttävän siten pk-yrityksiä.
Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia?
Verohallinnoille aiheutuu lisäkustannuksia, kun ne kehittävät tietojärjestelmiä tietojen raportointia, säilytystä ja hyödyntämistä varten. EU:n kaikkien 27 verohallinnon osalta näiden kustannusten arvioidaan koostuvan kaikkiaan noin 200 miljoonan euron kertaluonteisista kehittämiskustannuksista ja enintään 30 miljoonan euron toistuvista kustannuksista. Verotulojen kasvun myötä valtioiden arvioidaan saavan lisävaroja kymmenien miljardien eurojen edestä (arvion yläraja noin 30 miljardia euroa).
Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia?
Toimet ovat yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisia, eikä niillä ole kielteisiä vaikutuksia henkilötietojen suojaa koskevaan perusoikeuteen.
D. Seuranta
Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen?
Toimia seurataan vuosittaisilla kyselytutkimuksilla ja verohallintoja haastattelemalla kerättyjen tietojen avulla. Tätä kattavampi arviointi tehdään vuonna 2023, jolloin komission on määrä esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus hallinnollisesta yhteistyöstä välittömän verotuksen alalla annetun direktiivin toimivuudesta.